

Fundast í Keypmannahavn

Mánadagin og týsdagin verða fundir í Keypmannahavn á embætismannastigi millum føroyskar og norskar fiskivinnu-myndugleikar. Eftir páskir er so ætlanin at fara undir politiskar samráðingar, sigur Jørgen Niclasen, fiskimálaráðharri

ÓLAVUR Í BEITI

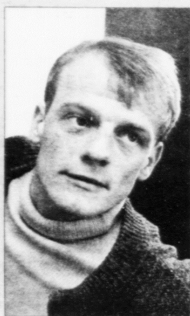
Fyrr í vikuni sendi Fiskimálastýrið skriv til norsku fiskivinnu-myndugleikar, har m. a. spurt var, um norsku fiskivinnu-myndugleikar hava vent kikkaranum serliga móti føroysku skipunum sum royna í norskum sjógv. Fyrst varð »Vesturvón« tikið fyrri tíð síðani og fyrri bert fáum døgum síðani »Enniberg«, og hetta fekk so Jørgen Niclasen at senda skriv til norsku myndugleikarar við m. a. hesum spurningi.

Óg nú er so avgjørt, at fundur verður um hetta mál longu mánadagin á embætismannastigi í Keypmannahavn, og er týsdagurin eisini settur av til fundir

Okkurt galið

Í viðmerking til blaðið, sigur Jørgen Niclasen, fiskivinnu-málaráðharri, at tað er okkurt galið, tá i helvín av føroyska flotanum, sum fiskar í norskum sjógv, verður tikið innan fyrri so stutta tíð.

Trupulleikin er, at tað hefur ikki verið so nógv at fingið av toski nú, og hava bátarnir tí verið nakað við. Í einum øki hefur so verið ov nógv hýsa, í einum øðrum ov nógvur uppsi og einum triðja ov nógvur smáfiskur, so tað

hefur ikki verið lætt at siglt uttan um skerin hjá bátunum.

Finna eina loysn

Nú fara vit so at royna at loysa hetta mál, tí tað ber ikki til at hava av-talur landanna millum um fisk, tá bátarnir ikki sleppa at fiska. Endamálið við hesum fundum er tí at fáa tað at bera til hjá bátunum at fiska sína kvotu, og eisini at fáa greiði á, um føroyingar eru í nakrari serstöðu, tá ið bert føroyskir bátar verða tiknir, sigur Jørgen Niclasen.

Spurdur um fundur eisini verður millum hann og norska fiskimálaráðharran, sigur Jørgen Niclasen, at hesin fundur er avtalaður at verða eftir páskir.

Heilsuútbúgvingar longu í ár

Mælt verður til bert at taka 1 flokk upp til heilsuhjálparaútbúgvingina hetta fyrsta árið (skúlaárið 1999/2000) og somuleiðis bert at taka 1 flokk av umsókjara, sum frammanundan lúka upptøkukrøvini, upp til heilsuroktaraútbúgvingina. Signar á Brúnni hefur lagt uppskot fram um almanna- og heilsuútbúgvingar í Føroyum

ÓLAVUR Í BEITI

Í viðmerkingunum til uppskotið, sigur Signar á Brúnni, at eingin føroysk lóggáva er nakrantíð sett í gildi um almanna- og heilsuútbúgvingar. Tey fólk, sum hava nomið útbúgving á hesum øki, hava verið á skúla í Danmark, og har tikið útbúgvingina eftir galdandi donskum útbúgvingarreglum. Tó hefur verið skipað fyrri skeiði o. o. í Føroyum.

Í 1991 settu danir í gildi nýggja lóg um grundleggjandi almanna- og heilsuútbúgvingar. Tað er við stóði í hesi útbúgvingarskipan, at uppskotið um eina føroyska lóg um almanna- og heilsuútbúgvingar er gjørt.

Óg víðari sigur Signar á Brúnni, at í teimum yvirskipaðu málsetningunum fyrri menningina í almanna- og heilsuverkinum verður tosað um tørvin á breiðum førleika, minking av fakkorkum og ynski um, at almanna- og heilsuútbúgvingar eru ein samanhangið útbúgvingarskipan og harvið liður í tilboðunum um vinnurett- aða útbúgving.

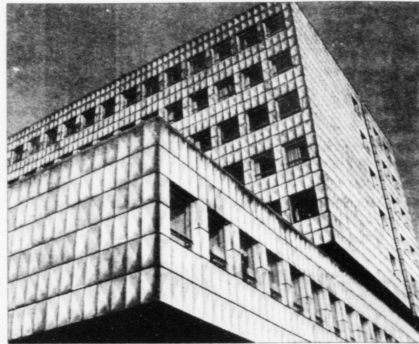
Stuðuls-, roktar- og um-sorgnanarókið fevnir um eitt so stórt útbúgvingar- og ar-beiðsøki, at tað verður mett at vera grundarlag fyrri eini sjálfstøðugari útbúgvingarskipan á jøvnum fót við aðrar útbúgvingarskipanir.

Fara og koma

Lógaruppskotið um heilsu-hjálparaútbúgving og heilsuroktaraútbúgving for-ir við sær eina umlegging av útbúgvingunum á stuðuls-, roktar- og um-sorgnanarókinum, hvørs endamál er at byggja upp samanhangið útbúgvingar í staðin fyrri allar tær nú-verandi einstøku útbúgvingar, sum ikki eru sam-skipaðar.

Óg landsstrýmaðurin metir, at umleið 600 fólk hava útbúgving/skeið á umrøddu øki. Verður roknað við, at starvstíðin er 40 ár, fara eini 15 fólk úr skip-anini hvørt ár. Haraftrat kann roknað við, at eins nógv fara úr skipanini á annan hátt (vegna sjúku ella fara í annað starv o. s. fr.), soleiðis at umleið 30 fólk tilsamans fara úr skip-anini hvørt ár.

Til tess at nøkta tørvin á heilsuhjálparum í staðin fyrri tey, sum fara úr skip-anini, skulu 2 flokkar takast upp á hvørjum ári. Roknað er við, at helvín av teimum, sum hava lokið heilsuhjálparaútbúgvingina fara víðari til heilsuroktara-útbúgvingina, og skal so-statt í flokkur takast upp hvørt 1 1/2 ár. Samanlagt vera vanligu sostatt 3 flokk-ur undir útbúgving um árið. Við tað, at skúlagongdin er 1/3 av samlaðu útbúgving-artíðini, svarar hetta til, at 1 flokkur er í miðal í skúla alt árið.

1 flokk

Mælt verður til bert at taka 1 flokk upp til heilsuhjálparaútbúgvingina hetta fyrsta árið (skúlaárið 1999/2000) og somuleiðis bert at taka 1 flokk av umsókjara, sum frammanundan lúka upptøkukrøvini, upp til heilsuroktaraútbúgvingina. Umframt vanligu útbúgvingarskipanina kunnu verandi starvsfólk, sum annaðhvørt hava útbúgving/skeið ella royndir, verða tikið upp til útbúgving eftir einari uppskúlingarskipan. Talan kann verða um eini 300 fólk. Miðal skúla-gongdin er roknað til 15 vikur.

Óg víðari verður mælt til, at fyrsti uppskúlingartlokk-ur í fyrsta lagi verður tikið upp í januar 2000, m. a. av tí at tað er umráðandi at fáa vanligu útbúgvingina í gongd og í nokur-lunda skipaðar karmar, að-

enn farið verður undir uppskúlingarskipanina.

Útreiðslurnar

Samlaðu útreiðslurnar í verandi figgjárári (1999) verða mettar av landsstýrismann-inum til kr. 335.000. Har-umframt koma umleið kr. 200.000 til útgerð, og útreiðslurnar til 1 starvsfólk (frá seinnu helvt av 1999), ístandsetan og klárgering verða mettar til kr. 250.000. Útreiðslurnar til útbúgving-arráðið verða mettar til uml. kr. 20.000 í 1999. Samlaðar útreiðslur í 1999 verða sostatt kr. 815.000. Henda upphædd er ikki sett av á Løgtingsins Figgjárlóg fyrri 1999.

Tær árligu útreiðslurnar í figgjárárinum 2000 og framfeittir verða kr. 1.825.000, verður upplýst í uppskotinum hjá Signari á Brúnni, sum var til 1. við-gerð í gjár.

Viðmerkingar:

Viðmerkingar til niðurbrótandi skrivning um hondbóltsdómara

Hondbóltskappingin 98/99 hefur verið sera mennandi fyrri føroyskan hondbólt.

Nógv sera mennandi til-tøk eru framd og samstarvið imillum HSF, feløgin, leik-arar, venjarar v.m. hefur verið fyrirmyndarligt.

Tó so, eitthvørt gleps-leikara imillum ella frá áskoðarum er komið tá hardest leikar á, men hetta er gloymt aftur, so skjótt bylgjurnar hava lagt seg.

Tí vóru tað fleiri, ið gjordust sera illa við, tá Birgir Sondum verður dálk-aður til í fjolmiðlum okkara.

Birgir hefur seinastu mongu árin nýtt fleiri tímar hvønn einasta dag fyrri at rætta ítróttinum eina hjál-pandi hond. Sum formaður, nevndarlimur, venjari, leik-ari, dómari eins og fyrireik-ari av ótal av tiltøkum til frama fyrri ítróttin.

Í mongum førum hefur hann ofra seg meira enn gott er, bert fyrri at onnur kunnu

fáa eitt ítróttar upplivsi.

Tey ið kenna til at arbeida sjálvboðið og nýta alla sína frítið fyrri at onnur kunnu hava tað gott, kenna hesa útspilling aftur. Stundum í orðum beinleiðis til við-komandi, stundum aftanfyrri ryggin á viðkomandi og sum nú, beinleiðis í fjol-miðlum.

Tey ið koma við slíkum ósakligum útspillingum, eru undrandi fólk, ið ein ikki kennir við, tí ein hefur ongantið sæð ella hoyrt um tey, tá tungu tøkini skulu takast. Ein visti ikki at tey yvirhøvur høvdu áhuga fyrri ítrótti, tí tað tøkini skulu takast, eru tað somu fólkin ið gera arbeidið og tí lott at kenna aftur.

Fleiri »dómarar«

Kyndil hefur lagt stóra áherðslu á, at hava so nógv- ar dómara sum gjørligt og hefur havt skeið við yngri dómara, so teir kunnu

byrja so ungir sum gjørligt og fáa áhuga fyrri dóm-ing-ini.

Birgir hefur sjálfur verið undangongumaður her og hefur arbeidið givið frukt, við tað at Kyndil hefur fleiri dómara ið kunnu døma tíðandi dystir.

Dygðin av Birgir sum dómara eins og hinum, fara vit tó ikki at úttala okkum um, tí her hava vit mangar serfrøðingar ið sera fegnir koma við einari meting, eis-ini um tað skal verða alm-ent.

Vit fara heldur ikki at gera meting um dygðina av dóm-aram Kyndils í mun til dómaramar frá hinum fel-øgunum, tí her eru eisini sera mangir serfrøðingar ið betur kunnu gera eina met-an.

Fleiri og betur

»dómarar«
Hóast nógv hefur verið gjørt fyrri at menna okkara

egnu dómarar, so hefur okkara ynski verið, at enn meira varð gjørt burtur úr dómaramum.

Bæði á HSF aðalfundi eins og í leikskrá okkara, hava vit havt uppskot um at meira verður gjørt, eitt nú:

- Dómaramir verða skipaðir í felag ið kann røkja teirra áhugamál.
- Viðurskiptini hjá dómaramum verða gjørd betur, so tað er meira lókkandi at gerast dómarar.
- Áhugin fyrri dómaringi verður meira, so tey ungu hava áhuga fyrri at gerast dómarar.
- Størrir arbeidi verður gjørt, fyrri at kunna bæði dómara, leikara, venjarar eins og áskoðarar og journalistar um hondbóltslógirnar.

Mennandi arbeidi

Kyndilsfólk eru sannførd

um, at betur øll eru kunnaði um hondbóltslógirnar, fleiri dómara vit hava og betur skúlaðir teir eru, betur hondbóltskapping fáa vit.

Tí undrar tað okkum, at áskoðaninar eru so ymskjar, nú alt bendir á, at hondbólts-feløg í Føroyum vilja minka um talið av »dómarapørum« og minka um áhugan at døma, tá fylgjandi stig verða tikið:

- Onki »dómarapar til 1. deild.
- Kroysta verandi »dómarapør« út.

Er endamálið, at til komandi kappingarár skal øll dóm-ing yvirlostast til áskoðarar og leikarar og ikki hava dómara á vøllinum, so má tilfíkt uppskot hugast sera væl íggjøgnum og má fram-løgan verða nógv betur enn hon hefur verið higartil.

Kyndilsfólk eru altíð til reiðar at verða við til at

menna hondbóltn í Føroy-um og fáa fleiri dómara ið eru betur skúlaðir og hava betur kor at arbeida undir. Men vit fara ikki at vera við í einum blaðkjaki um ávisar persónar ella skrivning ið er til ampa fyrri føroyskan ítrótt. Tí kann ikki roknað við, at vit koma við fleiri viðmerkingum til hesa skrivning.

Vit vóna ikki, at skrivning-in ið hefur verið, fær Birgir at taka seg aftur sum dóm-ara ella nakar av verandi dómaram missir hugin av skrivningini.

Vit vóna, at tað ið eftir er av kappingini, verður í besta ítróttaranda.

Kyndilsfólk eru Birgiri sera takksom fyrri megnar arbeidi hann hefur gjørt fyrri felagið.

Við ítróttarkvøðu
Kyndil